KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna
28. 05. 2019
nr RPW 14985/2019 P zał. .....
(podpis)

03980200184301
RPW/14985/2019 P
2019-05-28

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 27 maja 2019 r.

DPPI-WPPiP.054.13.2019.DP

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-78-2249/19

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie Senatora RP Pana Waldemara Sługockiego złożone na 78. Posiedzeniu Senatu w dniu 9 maja 2019 r.

Szanowny Panie Senatorze,

uprzejmie informuję, że wychowanie komunikacyjne jest obowiązkowym obszarem kształcenia i wychowania, realizowanym na wszystkich etapach edukacyjnych zgodnie z obowiązującą podstawą programową.

Wychowanie komunikacyjne ma na celu przygotowanie dzieci i młodzieży do bezpiecznych zachowań w ruchu drogowym. Treści nauczania z zakresu wychowania komunikacyjnego, w tym bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zostały uwzględnione na wszystkich etapach edukacyjnych i sformułowane odpowiednio do wieku, doświadczeń i potrzeb edukacyjnych uczniów.

Zgodnie z nową podstawą programową[1], która weszła w życie 1 września 2017 r., począwszy od przedszkola, dzieci wdrażane są do bezpiecznych zachowań w ruchu drogowym.

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego wyznacza placówkom zadanie, jakim jest tworzenie sytuacji sprzyjających rozwojowi nawyków i zachowań prowadzących do samodzielności, dbania o zdrowie, sprawność ruchową i bezpieczeństwo, w tym bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

Natomiast cele ogólne wskazane dla edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III szkoły podstawowej) obejmują:

- zgodnie z treściami *Fizycznego obszaru rozwoju* umiejętność respektowania przepisów gier, zabaw zespołowych i przepisów poruszania się w miejscach publicznych; umiejętność organizacji bezpiecznych zabaw i gier ruchowych,
- zgodnie z treściami *Społecznego obszaru rozwoju* umiejętność dbania o bezpieczeństwo własne i innych uczestników grupy, w tym bezpieczeństwo uczestnictwa w ruchu drogowym.

Szczegółowe wymagania *Edukacji przyrodniczej* wskazują umiejętności takie, jak posługiwanie się numerami telefonów alarmowych, formułowanie wezwania o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia skierowanego do Policji, Pogotowia Ratunkowego lub Straży Pożarnej, reagowanie stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia własnego lub innej osoby, znajomość podstawowych znaków drogowych oraz stosowania przepisów bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych.

Treści nauczania obszaru *Wychowanie fizyczne* kładą nacisk na wdrażanie uczniów do respektowania przepisów ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może tworzyć zagrożenie bezpieczeństwa.

Na lekcjach przyrody w klasie IV szkoły podstawowej uczniowie zdobywają umiejętności umożliwiające orientację w terenie, a na lekcjach matematyki – obliczania drogi przy danej prędkości i czasie.

---

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356)

W podstawie programowej przedmiotu technika[2] wyodrębniono obszar *Wychowanie komunikacyjne*, w ramach którego uczeń zapoznaje się z zasadami bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym jako pieszy, pasażer i rowerzysta.
Zaś zapisy zawarte w części *Warunki i sposób realizacji* podstawy programowej przedmiotu technika wyraźnie wskazują, że szkoła powinna zapewnić możliwość uzyskania karty rowerowej uczniowi, który ukończył 10 lat.

W nowej podstawie programowej dla szkół ponadpodstawowych, która będzie stosowana od roku szk. 2019/2020, określono inny, dostosowany do wieku i potrzeb uczniów, katalog zagadnień z zakresu edukacji komunikacyjnej

Odnosząc się natomiast bezpośrednio do kwestii uzyskania przez uczniów szkoły podstawowej karty rowerowej, pragnę podkreślić, że taka możliwość istnieje od wielu lat.

Szczegółowe regulacje dotyczące karty rowerowej określone są w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami[3] oraz w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 12 kwietnia 2013 r. w sprawie uzyskiwania karty rowerowej[4].

Art. 41 ustawy o kierujących pojazdami stanowi, że w podstawie programowej kształcenia ogólnego zawiera się treści umożliwiające przygotowanie ucznia szkoły podstawowej do ubiegania się o wydanie karty rowerowej, a zajęcia dla uczniów przygotowujących się do ubiegania o wydanie karty rowerowej prowadzą nauczyciele posiadający kwalifikacje określone w art. 9 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

Natomiast rozporządzenie w sprawie uzyskiwania karty rowerowej określa:

1) wymagania oraz sposób organizacji zajęć dla osób niebędących uczniami szkoły podstawowej, ubiegających się o wydanie karty rowerowej,
2) tryb i warunki przeprowadzania egzaminu w zakresie karty rowerowej,
3) kwalifikacje osób prowadzących zajęcia dla osób niebędących uczniami szkoły podstawowej,
4) wzór karty rowerowej.

---

[2] Nauczanie tego przedmiotu jest prowadzone w klasach IV-VI szkoły podstawowej w wymiarze 1 godz. tygodniowo.
[3] Dz.U. z 2019 r. poz. 341 t.j.
[4] Dz. U. poz. 512

Wziąwszy pod uwagę przedstawione powyżej fakty, należy przyjąć, że regulacje obejmujące treści nauczania z zakresu wychowania komunikacyjnego ustalone w podstawie programowej, jak również możliwości uzyskania karty rowerowej spełniają oczekiwania edukacyjne uczniów oraz oczekiwania społeczne w tym zakresie.

Dodać również należy, iż nauczyciel może rozszerzać treści nauczania ustalone w podstawie programowej. Może on więc dodatkowo wprowadzić na lekcjach takie zagadnienia, które w jego ocenie, podniosą świadomość bezpiecznych zachowań w ruchu drogowym u dzieci i młodzieży.

Warto również podkreślić, że w nowych podstawach programowych mocniej niż dotychczas zaakcentowano kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, która dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym ma fundamentalne znaczenie.
Umiejętność tę uznano za jedną z najważniejszych, jakie uczniowie powinni zdobyć w szkole już na wczesnym etapie edukacji.

W świetle powyższego, uprzejmie informuję Pana Senatora, że obecnie Ministerstwo Edukacji Narodowej nie planuje wprowadzenia dodatkowego przedmiotu pn. „Wychowanie komunikacyjne".

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopeć
Podsekretarz Stanu